

Pelgulinna oma leht. Pausidega aastast 1993.

Pelgulinna rahvas saab kokku teisel advendil

Alanud on jõuluootuse aeg ja nagu juba ilusaks traditsiooniks saanud, koguneb Pelgulinna rahvas teisel advendil 7. detsembril meie kandi peaväljakule Kolde puistee ja Ristiku tänava nurgal, et Pelgulinna kuuse all ilusast jõuluajast üheskoos rõõmu tunda.

Pelgulinna kuusk saab tänava juba 10-aastaseks. Kümme aastat on pikk aeg ja vahel on tunne, et see oli nagu eile, kui korjasime annetusi kuuse ostmiseks ja kõik see muu seoses kuusega. Aitäh, Karin, et aitasid meid leida kuuse ja teha kogu seda ametlikku paberimäärimist, et saaks koha, loa ja kuusk maha istutada.

Aga ilusaks traditsiooniks on saanud jõuluvana külaskäik siia, Pelgulinna laste juurde suure kingikotiga, et koos jõulukuuse ümber ilusast

pühadeajast rõõmu tunda.

Pidu algab siis pühapäeval, 7. detsembril kell 13.30 sõnavõttudega ning siis ongi käes see tore hetk, mil saabub jõuluvana Oskar oma piparkooke täis kinkekotiga ja avab jõuluvana postkontori. Kuuse all laulavad Kolde lasteaia ning tantsivad Desiree stuudio lapsed. Jõuluvana on kõigi jaoks olemas. Samal ajal on lastel võimalik telgis meisterdada midagi käbidest, joonistada ja jõuluvana kirja kirjutada. Kella 14.40 paiku saavad kõik osa ET Teatri etendusest „Jälle need lumejäned“. Samal ajal on võimalik osta endale soe jook ja kõhutäis, avatud on pisike laat. Ehk tulevad äkki ka üllatused. Talvapäeva lõpetab igatahes tuleteatri vinge sõu.

Võta kaasa oma lapsed ja sõbrad

ning tule kindlasti pidusse!

Pelgulinna Selts jätkab muidu oma tavapäraseid tegevusi. Kord kuus reedeti jätkuvad eakate teeõhtud vanas rahvamajas. Käies mööda Pelgulinna uulitsaid märkad midagi täiesti uut ja põnevat - koostöös Kalamaja muuseumiga valmis Pelgulinna majade lugusid tutvustav tänava näitus, mis on tõeliselt uhke üritus! Ilmselt hakkab see elama oma elu - soovijaid näituse laiendamiseks on mitmeid. Järgmise aasta kevadsuvel peaks muuseumis avatama laiemalt Pelgulinna ajaloost rääkiv näitus. Kui kellelgi on mõni põnev ese või mälestus kodukandi ajaloost - võta julgelt ühendust muuseumi või meiega.

Muremõtteid on tekkinud Stroomi metsa säilimine seoses meie armastatud hipodroomi maju täis tikki-

misega - selts korjas omal ajal allkirju metsa kaitseks ja võitlesime koos Telliskivi seltsiga hipodroomi allesjäämise eest. Ühiste väärtuste loomiseks tuleb leida võimalus neid ühiselt luua. Täna on küsimus ka näiteks see, mis saab filmiarhiivi tühjaks jäänud hoonest Ristiku tänava ääres.

Pelgulinna Selts soovib kõigile ilusat rahulikku jõuluaega ning ootab teiega uusi kohtumisi nii teise advendi peol kui uuel aastal maikuu Pelgulinna asumipeol Ristiku põhikooli hoovis, ikka maikuu viimasel laupäeval, traditsioonidest tuleb ju kinni pidada.

Pille-Maris Arro

Pelgulinna Seltsi eestvedaja

PELGULINNA JÕULUOOTUS

7. detsember 2025

13.30-17.00

Pelgulinna kuuse juures

Seiklevad ja laulavad ET Teatri lumejäned etendusest "Jälle need lumejäned"

Esinevad laulu- ja tantsulapsed

Külla tuleb Jõuluvana Oskar

Tuleteatri etendus ja palju muud huvitavat

Mõnus soe jook ja kõhutäide

Avatud Jõuluvana Oskari postkontor

Projekti on rahastatud kohaliku omaalgatuse programmist

Ühteviisi kirgas, hele jõuluöö on kõikidele -

vaestele ja jõukatele, arutuile, nõukatele, uhkeile ja rusutuile, usklile, usutuile, solvatule, salvajale, vangile ja valvajale ...

Nii alustab Leelo Tungal oma luuletust „Jõuluöö“.

Jõulu aeg on eriline aeg, mis ei jäta mitte kedagi puudutamata. Ja jõuluajal ei ole ka midagi nii nagu tavaliselt. Tänavad, mis muidu on hallid ja kiirustavad, löövad hiilgama. Aknad ja linnaväljakud saavad uue näo. Isegi õhk on justkui teistsugune, küünla- ja piparkoogilõhna juures on lausa tunda ootust ja lootust. Ja ometi kõiges selles säras ja ootusärevuses on ka oma-moodi rahu ja vaikus, justkui maailm hingaks korra sügavamalt.

Teistsugused on ka aeg ja inimesed. Aeg liigub ühe-aegselt kiiremini ja aeglase-malt, kõigega tundub olevat rutt, samas aeg justkui seisab nagu ikka millegi suure ootuses. Inimesed on üht-aegu rahutumad, samas lah-kemad ja avatumad. Rohkete heade soovide kõrval kostab sagedamini „aitäh“ ja „anna andeks“. Jõulu aeg toob esile selle, mida iga inimene tegelikult vajab: lähedust, soojust, rahu ja lootust.

Paraku on see ka aeg, mis omamoodi rõhutab üksindust ja üksildust. Justkui jõulu-valgus tooks nähtavale ka selle, mis muidu jääb valguse eest varju - meie kaotused ja igatsused, täitumata soovid-ki. Ja ometi - igas kaotuses ja igatsuseski võib peituda ime. Sest imed sünnivad ka seal,

kus inimene ise enam ei jaksa, kuid lootus elab.

Olgu see aeg meile erilisel-tüksteise märkamise, hooli-mise ja hoidmise aeg. Aga ärgem seejuures unustagem ka iseennast. See aeg on ka mõtisklemiseks ja omaenda südame vaikuse kuulamiseks, et jõuluaja pühitsemise ootuses kannaksime endas üht-aegu nii tänu ja rõõmu kui ka andeksandmist ja mee-le-parandust.

Aga üks on kindel, jõulud tulevad rõõmu tooma vaes-tele ja jõukatele, arutuile, nõukatele, uhkeile ja rusu-tuile, usklile, usutuile, igauhele meist, isegi kui Jõululaps meie südames on alles väga väike. Soovin, et jõulu aeg oleks tõepoolest eriline aeg - aeg, mis laseb meil korra peatuda, hinga-

ta ja märgata, et valgus on tulnud.

Ühes kogukonnaga elab jõulurütmis ka Peeteli kirik, kus adventiaja jumala-teenistuste kõrval kõlab palju muusikat, millest kutsume kõiki osa saama. Läbi adventiaja toimub mitmeid kontserte, ent ka meie oma Peeteli kammer-koor paneb adventiaja helisema, nii kirikus kui ka väljaspool.

Ja muidugi ootame kõiki Pühal Jõuluõhtul kell 16.00 üheskoos lugema jõulu-evangeeliumit ning laulma tuttavaid jõululaule. Kohale tasub tulla kindlasti pool tundi varem, sest Peeteli kammerkoor on kõiki jõulu-lauludega juba ees ootamas. 25. detsembril kell 11.00 peame esimese jõulupüha

jumalateenistust ning vana aasta saadame üheskoos möödanikku 31. detsembril kell 11.00.

Jäagu lõpetama read sellest samast luuletusest:

Õo on sama, sõnum sama - kõiki tuldi lunastama...

Tahaks öelda:

kõiki neid.

Tegelikult tead:

ka meid.

Õnnistatud pühadeaega meile kõigile!

Külli Suurevälja

EELK Tallinna Peeteli kogu-duse õpetaja

Jumalateenistuste ja kontsertide täpsem info:

www.peetelikogudus.ee

www.facebook.com/Peeteli.kogudus/

Jõulukontserdid PEETELI KIRIKUS:

29.11. Kell 14:00 TALLINNA SAARLASTE SEGAKOORIKONTSERT, KAASA TEEB KANNELDAJA ELLA MAIDRE

7.12. Kell 18:00 PÜHA JOHANNESE KOOLIKOORIDE JÕULUKONTSERT

13.12. Kell 16:00 TÜRNPUNIMELISE MEESKOORI JÕULUKONTSERT

14.12. Kell 11:00 OSALEB JUMALATEENISTUSEL JA SELLE JÄREL VÄIKESE JÕUKONTSERDIGA **ANSAMBEL SINILIND**

17.12. Kell 19:00 PÜHA JOHANNESE KOGUKONNAKOORI JÕULUKONTSERT

18.12. Kell 19:00 EKA KAMMERKOORI JÕULUKONTSERT

20.12. Kell 12:00 KAMMERKOOR HEAD ÖÖD VEND JÕULUKONTSERT

20.12. Kell 17:00 ANSAMBLI ELUALLIKAS JÕULUKONTSERT

„Ei kunagi, ei iial keegi...“

või asendada mulle sind“ teadis Erika Vain juba siis, kui ta need enda loodud laulu sõnad muusikust abikaasale Evald Vainule viisistamiseks ulatas.

Pelgulinlane Evald Vain sündis 110 aastat tagasi 20. detsembril 1915. Ta lõpetas 1938. aastal Tallinna konservatooriumi viiuli erialal ja temast sai viiuldaja Eesti Raadio sümfooniaorkestris ning aastail 1940-1967 juba oboemängija.

Pillimänguuskus omandatud Johannes Paulseni tugeva õpetuse all. Noormehel tekkis soov täien-dada end ka kompositsiooni alal ja need õpingud kestsid 1948.-1957. aastani Eesti Heliloojate Liidu noorte ja algajate seminaris. 1958. aastal sai Evald Vainust Heliloojate Liidu liige.

Estraadi- ja džässmuusika harrastajana ning loojana mängis ta tantsuorkestrites Bi-Ba-Bo ja Merry Pipers, restorani OK kvartetis, sõjaeelse Kuldse Seitsme väikeses koosseisus, kus lisaks viiulile mängis veel saksofoni, Emil Laansoo ansambelis, Vabariikliku Noorte Maja džässorkestris. Tuntuks sai ta aga eelkõige laululoojana.

Evald abiellus 1941. aastal Erika Määritsaga. Kunstiliste kalduvustega Kalamaja neiu Erika õppis tantsu ning oligi Estonia teatris aastatel 1938-1951 tantsija. Tema rollideks jäid Ottilie ja Odette Tšaikovski „Luikede järves“ 1940. ja 1948. aastal, Giselle 1942. aastal, kui sündis perre ka poeg Enn, aga samuti osa-lemine 1944. aasta Tallinna pommitamise ajal toimunud

Eduard Tubina „Krati“ etenduses.

Nüüd algas ka Erika ja Evaldi koostöö laulu loo-mingus: Erika sõnade looja ja Evald viisitegija. Tuntuma-teks lauludeks said „Ei kunagi“ - esitajateks Heli Lääts, Silvi Vrait, Heidy Tamme, Laura Põldvere, „Esmakordselt“ - esitajaks Georg Ots, „Suvi talves“, „Miks vaikisin siis“. 2014. aasta üldlaulupeo kavas oli segakooridel laul „Optimist“. Trükist on ilmunud kaks laulikut: 1963. aastal Erika Vain ja Evald Vain „Kümme estraadilaulu“ ja 1966. aastal „Laule“ samadelt autoritelt. Need laulikud on väga hinnatud väliseestlaste seas Austraalias, Ameerikas, aga ka Soomes ja Lätis veel praegugi.

Evald Vainu looming

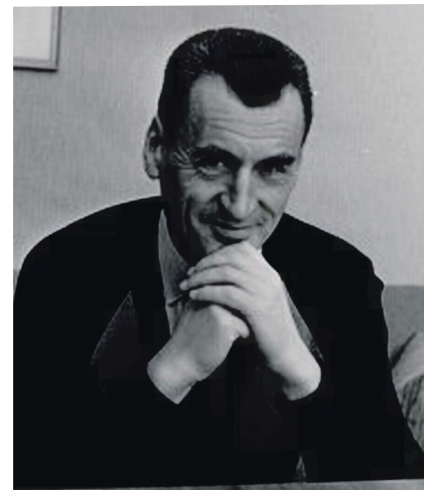
austajad on nimetanud teda vaikivaks vastaseks: vaid üks lauluke „Sügis kolhoosis“ ja ongi kõik. Kuigi Heli Lääts pidas teda tunnustamata geeniuks, siis päris nii see vast pole. Veel praegugi on kõigile huvilistele internetis kättesaadavad kaks armast meenutust. 2015. aastal Riina Roose ja linnateatri näitle-jate osalusel kontsert „Optimist. Evald Vain 100“ ja 2016. aastal Roald Johanson „Estraadisangarid. Evald Vain“. Viimane annab küllaltki üksikasjaliku ja köitva ülevaate muusiku elust ja loomingust.

Oma elu lõpus pöördus Evald Vain kammermuusika poole, puhkpilli kvintettide poole. Ta töötas väga viljakalt ja kiiresti, aga aega oligi vähe jäänud.

1970. aastal tehti talle lühikese aja jooksul kaks rasket operatsiooni, kuid 7. novembril lahkus Evald siiski igavikku. Täide läksid loo

alguse sõnad, kuigi veel oli elus Erika koos poja Ennuga. Viimane oli tuntud klahvpilli-mängija, sõpradele kui „kuldne pedaal“. 1998. aastal lõppes Ennugi elutee. 2003. aasta suvel sai Erika lahkumisega lõplikult otsa ühe isamaalise muusikaga täidetud pere lugu.

Evald Vainu hoiab iga-päevaselt mees marmor-tahvel tema Pelgulinna kodumaja seinal Roo tänavas.

Helilooja Evald Vain. 1965. a.

Foto: Rahvusaarhiiv, Ajakiri Kultuur ja elu toimetis, Vahur Valdur-Peeter

Parim elukeskkond Stromkal

Kui leidsin end möödunud sajandi lõpus tegutsemas Eesti poliitikas, ei olnud kohalik poliitika mu esmane kutsumus. Oli siiski selge, et suure Eesti asja kõrval on tuhat väiksemat ja millalgi 90ndate keskel sattusin Põhja-Tallinna halduskogusse. Just nimelt "sattusin", sest tegelikult kandideerisin ikka Tallinna volikokku, aga sinna ei saanud.

Seni paistis Kopli tänava kodu mulle kesklinnast mitte liiga kauge koht, kus sai elada, kuni kellelgi ei tule pähe vanu puitasumeid kõrghoonetega asendada. Aga kui Eesti vabaks sai, oli vaja vabastada ka elukeskkond - reostusest, hoolima-

tust suhtumisest vanadesse majadesse, naftarongidest, plahvatusohtlikust ammooniumnitraadist.

Õppisin mõtlema linnaosa kui terviku peale. Üheks mu peamiseks kompanjoniks kujunes Mikk-Jaan Mikk, tollane Pelgulinna Seltsi esimees. Algasime mitmesuguseid asju. Näiteks et puitarhitektuur peab säilima - isegi Kopli liinidel. Bekkeri sadam pole sobiv nafta ja ohtlike ainete transpordiks. Ja kõige suurem aktsioon: vana raudteetrammi kohale kavandatud autoteed läbi Stroomi metsa pole vaja! Kogusime tuhandeid allkirju. Kuigi igasugust arengut vastustav suhtumine «ainult

mitte minu tagahoovis» on mu meelest viimastel aastatel Eestis juba liigagi kaugele läinud, leian tagasivaates, et toonased algatused olid õiged, vajalikud ja mõneski mõttes lausa ajalooliselt paratamatud.

Kuid tihti kohtasid need ideed toona ka ametnike ja ärihuvide teravat vastuseisu. Nii oli üldplaneeringuga paika pandud, et Põhjavälj tuleb suundub Erika tänavalt otse läbi praeguse Putukavälja ja edasi metsa kaudu Haaberstisse. Ometi pole süveneva autostumise juures kuni siiani märgata, et Sõle tänav talle osaks saavat liikluskoozumust välja ei kanna või et Kopli-Haabersti suunal

ummikud tekiks.

Muuseas hakkasid mu halduskogu-karjääri aegu Stroomi metsa mitmest küljest ümber piirama uusarenduste kavad. Mõned neist, näiteks Hipodroomi ala hoonestamine, on alles nüüd teoks saamas. Tol ajal, umbes sajandivahetuse aegu, ei osanud ma sugugi arvata, et asun ka ise 2022. aastal elama 2008. aastal ehitatud majja otse Stroomi metsa kõrval.

Noil ammustel planeeringuaruteludel käis vaidlus peamiselt selle üle, mis on sobivad ehitusalad ja -mahud ning kuidas tagada roheala puutumatus. Tänapäeval vaateveerult paistab mulle, et selleski osas saavutati päris head kompromissid, mis nüüdsetele elanikele hästi sobivad.

Meie kant on eriti sobiv lastega peredele, seda tajun oma nahal. Sügise hakul tekkis olukord, kus olime tööga väga rakkas ja meie kerge nakkusohuga koju jäänud lasteaialapsi tuli kantseldama tädi. Eks tüdrukud siis ise tutvustasid ümbrust, kuhu saab jalutama ja mängima minna. Õhtul järgnes selline jutt.

"Kas lapsed olid head ja kus te käisite?"

"Lapsed olid väga toredad ja nii palju näitasid mulle. Metsas käisime, Putukaväljal, kooli mänguväljakul korra. Ei, randa ei jõudnud seekord. Ega teise kooli avatud väljakule... Kuulge, kas te ise ka aru saate, kui hea elukeskkond siin ümber on?"

Andres Herkel

Noored, hääled ja demokraatia köögipool

Neljal Tallinna Pelgulinna Riigigümnaasiumi (PERG) õpilasel avanes võimalus osaleda 19. oktoobril kohaliku omavalitsuse volikogu valimisõhtul Tallinna valimisstaabis abilistena hääle lugemisel ning valimispäevale järgneval päeval hääle ütelugemisel.

Tegemist oli ainulaadse võimalusega näha demokraatlikku protsessi lähi-vaates, sest just Sõle Spordi-keskuses paiknenud staabis kujunes välja Tallinna voli-kogu koosseis. Oma kogemuste üle arutlevad PERGi õpilased Astrid, Cordelia, Maarja ja Vanessa.

Cordelia: Milliste ootustega te hääle lugejateks läksite? Mida lootsite kogeda?

Maarja: Mul ei olnud mingeid konkreetseid ootusi, pigem tahtsin näha, kuidas demokraatia päriselt toimib. Arvasin, et see korraldus on lihtsalt paar inimest, aga tegelikult oli kogu protsess palju suurem ja põhjalikum, kui eeldasin.

Cordelia: Ma mõtlesin ka, et seal on umbes kümme inimest, aga tegelikult oli neid ligi kolmkümmend - lisaks valimis komisjon, vaatlejad ja turvamehed. Kas tundsid, et sind kui noort võeti seal suures seltskonnas tõsiselt?

Maarja: Jah, täiesti. Mind koheldi võrdse, keegi ei teinud erandeid, sest olen õpilane või esimest korda sellises rollis.

Astrid: Minu jaoks oli kogu protsess üllatav, sest hääle ütelugemine polnud üldse selline, kuidas olin seda ette kujutanud. Siiski täitusid kõik

mu ootused ehk sain hääli lugeda ja näha, kuidas see süsteem töötab.

Vanessa: tahtsin näha, kuidas üldiselt kogu see protsess välja näeb. Lootsin, et näen ka kohe tulemusi.

Cordelia: Kui lihtne või keeruline tundus kogu protsess seestpoolt vaadates?

Astrid: Valimisõhtul oli jaoskonnas rahulik õhkkond, kõik teadsid täpselt, mida teha. Sekeldusi polnud ja kõik oli süsteemne.

Vanessa: Jah, midagi konti murdvat seal ei olnud. Turvalisusele ja reeglitele pandi palju rõhku. Näiteks tohtis kasti avada ainult siis, kui kolm komisjoni liiget olid juures. Iga hunnik loeti mitu korda üle. Töö oli pingeline, aga see kestis nii lühikest aega, et ei olnud väga hullu.

Cordelia: Mis tunne oli, kui kell kaheksa need hääletuskastid välja toodi ja hääli lugema hakati?

Vanessa: Alguses oli pigem lõbus - inimesed plaksutasid ja tegid nalja. Pingelisemaks läks hiljem, kui tulemused hakkasid tulla ja neid reaajas jälgiti.

Cordelia: Jah, alguses oli mõnus õhkkond, aga õö lõpuks olime kõik zombid. Me lõpetasime umbes kell üks öösel, aga kogu aeg oli rahulik, keegi ei surunud tagant.

Vanessa: Ma järgmisel päeval ütelugemisele ei saanud enam tulla, jäin haigeks - spordikeskuses oli nii külm, et istusin valimisõhtul terve öhtu mantel seljas.

Astrid: Tutvustame lugejatele ka, mida täpselt tegemine.

Maarja: Valimisõhtul ehk

esimesel päeval hakkasime kõige pealt välisjaoskondadest tulnud ümbrikuid läbi vaatama, templitega kinnitama ja sedelid kandidaatide järgi sortima. Iga hääle kuhi loeti vähemalt kaks korda üle, ja kui numbrid ei klappinud, loeti uuesti, kuni kõik oli õige. Kui mõni kandidaat oli saanud 800-900 häält, siis läks asi juba tõsisemaks - üks loeb, teine kontrollib, kolmas kinnitab.

Cordelia: Meie kooli fookuses on küsimus, et kuidas lahendada suure mõjuga ühiskondlikke probleeme ja seetõttu räägime palju tugeva demokraatliku Eesti hoidmisest. Seega huvitab mind, kas teie jaoks on selle kogemuse põhjal Eestis demokraatia pigem tugev või habras?

Vanessa: Ma ütleksin, et tugev. Ma ei näinud ühtegi võimalust, kuidas keegi saaks petta - kõik kontrolliti üle ja inimesed olid väga erineva taustaga, aga tegid koostööd.

Maarja: Jah, kõik pingutasid ühise eesmärgi nimel. Oli näha, et seda süsteemi võetakse tõsiselt.

Cordelia: Jah, inimesed olid ikkagi täpsed. Kui oli mingi veider sedel või natukenegi imelikult kirjutatud number, siis arutati see koos läbi. Kõik oli hästi kontrollitud.

Vanessa: Ja seda ikka esines, sest arusaamatuid ja kehtetud sedeleid oli päris palju.

Cordelia: Kas see kogemus pani teid valimistulemusi rohkem usaldama?

Astrid: Kindlasti. Ma nägin, kui palju inimesi ja ettevalmistusi on vaja, et see kõik toimiks. Nüüd hindan kogu protsessi palju rohkem.

Maarja: Sama siin - ma nägin, kui põhjalikult kõike üle loeti. See annab kindlustunde, et süsteem on usaldusväärne.

Cordelia: Kas te arvate, et noori võiks veel rohkem kaasata sellistesse suure mõjuga rollidesse?

Maarja: Jah, kindlasti tuleb noori tuleks kaasata. See aitab aru saada, kuidas asjad päriselt toimivad, ja annab kogemuse, mis tuleb tulevikus kasuks.

Vanessa: Nüüd peale valimisi teame, et kohalikel valimistel oli hääletamisest osavõtt 59,2%. Kas seda on teie arvates vähe või palju või täitsa okei tulemus?

Maarja: Ma arvan, et see on päris hea. Alati võiks rohkem olla, aga vähemalt on trend tõusuteel. Mul on hea meel, et

nüüd oli valimisaktiivsus suurem, kui eelmisel kolmel korral. Minu jaoks on oluline, et inimesed julgevad ja tahavad oma arvamust avaldada, oma kohalikke otsustajaid valida ja elukeskkonda parandada.

Cordelia: Aga kuidas veel enam noori valima saada?

Astrid: Kui noortena valimas käime, siis näitame, et meie hääle loeb ja just siis hakatakse meiega rohkem arvestama.

Maarja: Meie koolis oli näiteks õpilaste endi korraldatud valimisdebat, mis on väga hea viis, et poliitikutega tutvuda. Lisaks tuleb noori julgustada, et otsus, mille täna teed, ei pea sind kogu eluks määrama. Sul on alati võimalus oma otsust muuta. Peaasi, et sa üldse otsustad ja osaled.

PERGi õpilased Vanessa, Cordelia, Astrid ja Maarja valimisstaabis Sõle Spordikeskuses

Õppima õppimine ei olegi nii lihtne?

Pelgulinna Gümnaasium pälvis Tallinna Ülikooli haridusuuenduse tunnustuse algatuse eest „Süsteemne ja tõendus põhine õppimiskultuur: teadlikkuse, enesejuhtimise ja koostöö arendamine“. See tunnustus on mitmeaastase teadliku ja süsteemse arendustöö tulemus, mille keskmes on olnud üks oluline küsimus: kuidas õppida ja õpetada teadlikult ja tõhusalt nii, et õppijate heaolu ja oskused õppimisest paranevad?

Oleme koolis hoidnud fookuses õppimise sügavama tähenduse - kuidas teadmised kinnistuvad pikaks ajaks, kuidas õpetada õppima õppimist nii, et iga põhikooli lõpetaja oleks valmis elukestvaks õppeks ja suudaks teha teadlikke valikuid oma haridusteel. Tänane maailm vajab inimesi, kes oskavad mõelda, otsustada ja tegutseda - iseseisvalt, koostöiselt ja vastutustundlikult.

Pelgulinna Gümnaasiumis on ellu viidud mitmeid muutusi, mis toetavad õppija arengut. Kõigis kooliastmetes õpetatakse õpioskusi süstemaatiliselt läbi spetsiaalse „Õpime õppima“ programmi. Kooli päevakava on muudetud: õpilased õpivad koolis neli päeva nädalas, viies päev on pühendatud iseseisvale õppimisele. Seda tehakse nii

klassis õpijuhiste järgi kui ka väljaspool kooli iseseisvalt. See ei ole lihtsalt kodutööde tegemise päev - see on praktika eneseregulatsioonis, ajaplaneerimises ja vastutuse võtmises. Liigume väikeste aga teadlike sammudega sinna poole, et õppija oskab oma õppimist ise juhtida - seada eesmärgi, jälgida edusamme, kohandada tegevusi ja õppida vigadest. See ei tähenda, et ta peab kõike üksi tegema, vaid et ta võtab vastutuse oma õppimise eest ja oskab teha teadlikke valikuid. Just see oskus aitab noorel kasvada sihikindlaks ja paindlikuks inimeseks, kes suudab toime tulla erinevates olukordades. Iseseisva õppimise oskuse kujundamine käib tihedas koostöös õpetajatega. Kui õppijal tekivad iseseisvalt ülesandeid lahendades või probleeme uurides takistused ning küsimused on koolis olemas õpetajad, kes neile järgmise niidiotsa kätte annavad.

Iseseisvat õppimist, keskendumist ja süvenemist toetavad ka 75 minutit kestvad tunnid. Oleme välja töötanud aineteülese lõimingu programmi 5.-8. klassile, tugevdanud enesehindamise tööriistu ja tagasiside andmise oskusi. Algklassides rakendame üldõpetuse põhimõtet, alates 5. klassist toimub kaks

korda aastas õppimine spetsiaalsete õppeprogrammidel, kus loimitakse kolme-nelja aine tulemus. See aitab õppijal mõista, et õppimine ei toimu eraldi seisvates kastides, vaid on terviklik protsess, kus seosed loovad tähenduse.

Seitse aastat tagasi liitusime Tallinna Ülikooli „Tulevikukooli“ programiga. Sellest algas meie teadlik teekond õpetamise ja õppimise süsteemi muutmisele. Lõime õpetajate õppimise aja ja süsteemi, kus uurime kaasaegseid õpetamismeetodeid, loeme teadusartikleid ja arutame, kuidas toetada õppijat muutunud maailmas. Mõistsime, et õpilaste tulemuslikuks õppimiseks on vaja süsteemset ja teadlikku õpetajate koostööd. Koostöö tegemine ei ole midagi iseenesest mõistetavat - ühised eesmärgid ja sammud, kuidas eesmärgi täita peavad olema kõikidele sarnaselt mõistetavad. Meie õpetajad valmistavad koos ette õppimist toetavaid materjale, jagavad praktikaid, vaatavad üksteise tunde ja annavad tagasisidet. Koostööne õpetamine ei ole lihtsalt üks tegevus - see on väärtus, mis aitab õppijal edeneda. Õpioskused on koolis õppimise ja teadmiste alusvõti. Aineteadmised on olulised, aga kui õppija ei oska faktidega midagi peale

hakata, jääb õppimine sisutühjaks.

Õppija heaolu kasvab, kui ta saab aru, miks ta õpib, mida ta õpib ja kuidas ta õpib. Oleme välja töötanud õppimise analüüsimiseks päevikud, mida kasutatakse alates esimesest klassist. Õpilane õpib oma õppimist eesmärgistama ja analüüsima. Kasutame tundides õpijuhiste järgi õppimist - laps saab valida tempo, järjekorra ja õppimisviisi. Õpetaja on klassis justkui „viimane ölekõrs“, kellelt abi küsida. Alates viiendast klassist toimub iseseisev õppimine ka väljaspool kooli. Kui õpilane jääb hätta, on õpetaja toeks - annab järgmise niidiotsa, et edasi liikuda. Iseseisev õppimine on keerukas ja ajamahukas ja seda peab õppima juba varakult. Kuidas muidu jõuavad tööturule inimesed, kes oskavad vastutada, teha koostööd ja pidada kinni tähtaegadest?

Eelpoolnimetatud põhimõtteid rakendades on õpilaste teadlikkus õppimisest kasvanud - see kajastub nii tulemustes kui ka hoiakutes. Mõõdame oskusi riiklike ja koolisiseste tasemetöödega, analüüsime hindeid ja tagasisidet. Näiteks HARNO rahuloluküsitluse andmetel on 8. klassi õpilaste puhul märgata kasvavat iseseisvust ja teadlikkust - nende agentsus

on kasvutrendis. (Agentsus tähendab, et õpilased seavad ise eesmärgi, teevad teadlikke valikuid, vastutavad oma tegevuste eest ja otsivad iseseisvalt lahendusi. Nad ei jää ootama, et keegi ütleb, mida teha - nad tegutsevad ise, sihipäraselt ja vastutustundlikult. See on oskus, mis on oluline mitte ainult koolis, vaid ka elus laiemalt). Sageli ootame, et tulemus on kohe silmaga nähtav ja käega katsutav - õppimise oskus kujuneb ja kinnistub järk-järgult.

Põhjalikumalt saab meie tegevustega tutvuda kooli kodulehel:

www.pelgulinna.edu.ee

või sotsiaalmeediakanalite kaudu Facebookis (Pelgulinna Gümnaasium) ja Instagrammis (@pelgulinna.gymnasium).

Veebruari alguses on koolis avatud uste päev, kus meie kooli väärtused ja õppimise põhimõtted saavad põhjalikult lahti räägitud. Kui tunned, et hoolivus ja heaolu, koostöö ja loovus ning teadlik õppimine kõnetavad, siis on Pelgulinna Gümnaasium just see kool, kus alustada põnevat õppimise teekonda.

Tiina Tiit
Pelgulinna Gümnaasiumi õppejuht

Pelgulinna elektrikapid tutvustavad majade lugu

Alates septembrikuust on 11 Pelgulinna ja Kalamaja maja juures avatud näitus, kus ajaloolised fotod on väljas elektrikappidel.

Kalamaja muuseumi ja Põhja-Tallinna ajalugu uuriva Jaak Juske koostöös sündinud tänavanäitus äratav ellu muidu ilmetud elektrikapid. „Need on linnaruumi üks osa, mis on tavaliselt üsna koledad. Aga need võivad olla ka pärandi- või infokandjad. Me õpime seeläbi paremini tundma oma kodukandi ajalugu,“ rääkis Jaak Juske.

„Tänu Elektrilevile, kes ütles, et muidugi tehke elektrikappidele näitus, kui hea mõte. Väga sageli me elektrikappi näeme ja nad on maalitud või grafitiga ägedaks tehtud, aga sellise ajaloolise foto panemine elektrikappidele

oli nende jaoks ka uus ja huvitav,“ lisas Kalamaja muuseumi juhataja Kristi Paatsi.

Nii ongi kuue Kalamaja ja viie Pelgulinna maja juures väljas fotod hoonest koos selgitava tekstiga. Näiteks on Telliskivi 44 asuv elektrikapp fotoga 1950. aastatest, mis kujutab majast möödunud eluvõtte. Lisaks on Pelgulinna uue kuue saanud elektrikapid veel aadressil Rohu 13, Õle 34, Heina 49 ning Kõrre ja Ristiku tänava nurgal.

Vanad fotod on pärit kas muuseumist või rahvusarhiivist, aga on ka pilte majarahva perealbumist.

Näituseeksponaadiks tehtud elektrikappide kaart on üleval Kalamaja muuseumi kodulehel. Edaspidi on plaanis tänavanäitust laiendada.

Meie sõbrad & toetajad:

MTÜ Pelgulinna Selts, Tallinn Õle 1
Kontakt: Pille-Maris Arro, tel.: 516 32 35
Meie tegemisi saad toetada - SEB EE981010052031153003

Ajalehe trükkis: AS Printall, tiraaž 2000 tk.

